

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КУЛЬТУРНОЇ РЕГІОНАЛІЗАЦІЇ

Україна перебуває у середовищі геокультурної конкуренції, коли для досягнення успіху необхідні нові підходи до збереження національної ідентичності в цілому, так і на рівні регіонів (адміністративно-територіальних одиниць) зокрема.

Сучасний етап глобалізації суспільних відносин сприяє тому, що категорія «регіон» з, переважно, теоретичної площини набуває практичного змісту, закріпленого нормативно-правовими актами.

Доцільність акцентування уваги на регіональному рівні зумовлено просторовою асиметричністю культурного розвитку, множинністю її складових. Саме тому доцільним є поглиблений аналіз наукової категорії «культурний регіон», виділення його суттєвих ознак.

Аналіз наукової літератури свідчить про те, що існують суттєві розбіжності у тлумаченні змісту категорії «культурний регіон».

Відмінності у трактуванні категорії «культурний регіон» можна пояснити тим, що її тлумачення відображає авторське розуміння цієї дефініції. Даний термін може мати географічну, адміністративно-територіальну, економічну, історико-етнографічну, соціологічну природу, що значно розширює методологічні межі дослідження її сутності [1].

Дослідник О. Молодцов вказує, що результатом культурно-економічної регіоналізації є створення трансадміністративних регіонів, контури ідентичності якого визначатимуться не територією, а культурно-економічною гомогенністю (рівнями економіки, управлінської та технологічної культури), інформаційними потоками (спільними ідеями, концепціями, програмами), моральними нормами, просторовою взаємодією суб'єктів економічної, політичної, дослідницької діяльності [2, С. 64].

Такий підхід є дещо незвичним для вітчизняної регіоналістики, хоч є

окремі спроби відійти від традиційних критеріїв регіонування.

У [3] під культурним регіоном розуміють певну єдність етнічно-родових, національних, духовних характеристик, що проявляються у схожості таких складових соціуму, як: традиції, релігія, культурні зв'язки етико-естетичні норми, світоглядні принципи.

Американський вчений Р. Хартшон запропонував розглядати «культурний регіон» як ментальний конструкт, в основі якого знаходиться ідея територіального зв'язку різних культурних проявів [4].

Ми пропонуємо під терміном «культурний регіон» розуміти територіально локалізовану сукупність стійких унікальних характеристик духовної та матеріальної культури.

Необхідно зазначити, що лише виділення основних ознак культурних регіонів вже не достатньо. Доцільним, на нашу думку, є дослідження історії культурного розвитку конкретної території, оскільки вона суттєво впливає на їх формування.

Список використаних джерел:

1. Курмаєв П.Ю. Дослідження сутності категорії „регіон” як об’єкту управління /П.Ю. Курмаєв //Формування ринкових відносин в Україні: Зб. наук. праць. Вип.11 /Наук. ред. І.Г. Манцуров. – К., 2009. – С.159–162.
2. Молодцов О.В. Глобалізація як фактор культурно–економічної регіоналізації /О.В.Молодцов // Зб. наук. праць НАДУ / За заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева.– К: Вид–во НАДУ, 2005. – Вип. 2.– С. 58–69.
3. Культурологія: [Навчальний посібник]. – К: КНЕУ, 2001.- 121 с.
4. Рагулина М.В. Культурная география: теории, методы, региональный синтез/М.В. Рагулина. – Иркутск: Изд-во ин-та географии СО РАН, 2004. - 171 с.